

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 110/2020
05.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, вршилац функције председника суда Драгомир Милојевић, у предмету предлагача АА, ..., чији је пуномоћник Предраг Кнежевић, адвокат из ..., ул. ..., одлучујући о жалби предлагача поднетој против решења Управног суда Р4 у 286/2020 од 19.08.2020. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је 05.10.2020. године, након спроведеног испитног поступка

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Управног суда Р4 у 286/2020 од 19.08.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Предлагач АА је преко Управног суда, дана 14.09.2020. године, поднела Врховном касационом суду жалбу против решења Управног суда Р4 у 286/2020 од 19.08.2020. године, којим је одбијен њен приговор ради убрзавања поступка у предмету Управног суда 7 У 20409/19, као и захтев за накнаду трошкова поступка.

Предлагач је у жалби навела да у ожалбеном решењу није оцењено целокупно трајање поступка, који није окончан ни после 10 година. Позивајући се на праксу Врховног касационог суда и Европског суда за људска права у предметима за утврђивање повреде права на суђење у разумном року, предложила је да Врховни касациони суд усвоји њену жалбу, преиначи првостепено решење, утврди да је дошло до повреде права на суђење у разумном року у предмету који се води пред Управним судом 7 У 20409/19, те да јој накнади трошкове поступка.

Одлучујући о жалби предлагача у смислу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ бр. 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“ бр. 46/95... 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, са изменама) и закључио да је жалба неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Из списка предмета Управног суда 7 У 20409/19 и Р4 у 286/2020 утврђено је да је АА (овде предлагач) дана 24.12.2019. године поднела Управном суду тужбу због ћутања администрације против Републичког геодетског завода, јер тужени орган о њеној жалби од 20.05.2019. године, изјављеној против решења Републичког геодетског завода – Службе за катастар непокретности Нови Београд од 29.03.2019. године, није одлучио у законском року. Поднеском од 23.01.2020. године тужила је уредила тужбу. Даље је утврђено да је решењем Управног суда од 24.01.2020. године наложено пуномоћнику тужиле да у року од 30 дана од дана достављања тог решења достави суду оригинално пуномоћје за заступање тужиле у овом управном спору, а уколико доставља пуномоћје оверено у страног држави или са иностраним елементима, да оно буде оверено од стране надлежног органа у оригиналу. Поступајући по налогу из наведеног решења, пуномоћник тужиле је уз поднесак од 14.05.2020. године тражио од туженог да достави суду одговор на тужбу и списе предмета. У изјашњењу судије известиоца од 06.08.2020. године је, између осталог, наведено да ће предмет бити окончан одмах по добијању одговора на тужбу и списка предмета од туженог органа.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист СЦГ" - међународни уговори бр. 9/03, 5/05 и 7/05 "Службени гласник РС" - међународни уговори бр.12/10 и 10/15), између осталог, прописано је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем је одбијен приговор предлагача ради убрзања поступка у предмету Управног суда 7 У 20409/19, као неоснован, са образложењем да се трајање поступка од подношења тужбе (24.12.2019. године) до подношења приговора за убрзавање поступка (03.08.2020. године) не може сматрати неразумно дугим периодом за одлучивање које би довело до повреде права на суђење у разумном року, посебно имајући у виду да је суд предузимао радње у претходном поступку како би створио предуслов за одлучивање по тужби. Осим тога, наведено је да је на дужину управног спора утицало и то што је подносилац приговора поднео суду неуредну тужбу, због чега је било потребно налагање њеног уређења.

Имајући у виду све чињенице и околности овог случаја које су од значаја за доношење одлуке, Врховни касациони суд налази да је правилно поступио судија Управног суда када је одбио приговор предлагача ради убрзавања поступка у предмету тог суда У 20409/19. Наиме, ефикасно поступање у управном спору не искључује оцену временског аспекта управног поступка, који представља интегрални део поступка у коме се одлучује о праву предлагача. По наводима предлагача, управни поступак је отпочео још 2010. године подношењем захтева и тај рок би требао да се узима као референтан приликом одлучивања о праву на суђење у разумном року. Међутим, Врховни касациони суд је, као и Управни суд, имао у виду да је управни поступак специфичан по томе што његов ток у многоструком зависи од активности странке о чијем захтеву се решава. Врховни касациони суд указује на то да је Европски суд за људска права у вези са пропуштањем надлежног суда да у разумном року одлучи о поднетом захтеву исказао став да је подносилац представке дужан да покаже марљивост у поштовању и извршавању процедуралних захтева који су релевантни, да се уздржи од било каквих тактика одлагања, као и да искористи могућности које су му пружене домаћим правом за скраћивање поступка (пресуда донета у предмету *Union Alimentaria Sanders S.A. против Шпаније* од 07. јула 1989. године, став 35, бр. представке 11681/85). У одлуци о допуштености захтева у предмету *Vera Štajcer против Хрватске*, број представке 46279/99, Европски суд за људска права је истакао да је подносиатеља захтева имала на располагању правна средства која би јој омогућила да настави поступак пред Управним судом, али је то пропустила да учини и да у тим околностима она не може приговорати дужини поступка пред управним органом.

Полазећи од наведене праксе Европског суда за људска права, коју је прихватио и Уставни суд у поступцима по уставним жалбама (нпр. у одлукама Уж 3504/2013 од 23.12.2015. године, Уж 7539/2014 од 29.09.2016. године и Уж 5877/2015 од 20.09.2017. године), Врховни касациони суд налази да је поступак одлучивања о захтеву предлагача могао трајати краће да је предлагач најпре искористила право да поднесе жалбу другостепеном органу због недоношења одлуке првостепеног органа о њеном захтеву од 11.11.2010. године, а потом и тужбу због ћутања администрације, односно због непоступања другостепеног органа по њеној жалби. Будући да је предлагач тужбу због ћутања администрације изјавила тек 24.12.2019. године због недоношења решења по њеној жалби од 12.04.2018. године због ћутања администрације, а да је приговор ради убрзања поступка поднела 03.08.2020. године, Врховни касациони суд сматра да је правилно одбијен приговор предлагача ради убрзавања поступка.

Осим наведеног, Врховни касациони суд истиче да приговор ради убрзавања поступка, као једно од средстава којима се штити право на суђење у разумном року, има првенствено превентивно дејство јер служи убрзању поступка, а затим и компензаторно дејство. Међутим, предлагач ни у приговору нити у жалби није захтевала предузимање процесних радњи којима би био делотворно убрзан поступак у управном спору, већ је тражила само утврђење повреде права на суђење у разумном року и накнаду трошкова поступка, чиме се искључиво остварује компензаторно дејство приговора и жалбе, а што није њихов једини и основни циљ.

Због свега изложеног, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучио као у ставу првом диспозитива решења.

Врховни касациони суд је у ставу другом диспозитива одбио захтев предлагача за накнаду трошкова поступка на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку сходном применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер предлагач није успео у поступку заштите права на суђење у разумном року.

**В.ф. председника суда
Драгомир Милојевић, с.р.**

Поука о правном леку:

Против овог решења жалба није дозвољена

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић